

Evlilik Tutumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Evlilik Tutumu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21523>

Özet

Evlilik Tutumu Ölçeği (ETÖ), bireylerin evliliğe yönelik sahip oldukları bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimleri ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışması, Öz-Soysal, Uz-Ba? ve Aysan (2016) tarafından gerçekleştirilmiştir. Evlilik Tutumu Ölçeği'nin Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi, bu yapının Türk kültüründe de geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülebildiğini göstermeyi amaçlanmıştır. Çalışma, ölçeğin yapısal geçerliğini ve iç tutarlılık güvenilirliğini tespit etmeye odaklanmıştır.

Uyarlama süreci, çeviri-geri çeviri yöntemleri kullanılarak dilsel eşdeğerliğin sağlanmasıyla başlamıştır. Ardından, örneklem üzerinde toplanan verilerle doğrulayıcı ve açıcı faktör analizleri gerçekleştirilerek ölçeğin çok boyutlu yapısı test edilmiştir. Bu çalışmada, Evlilik Tutumu Ölçeği'nin Türkiye'deki araştırmacılar ve ruh sağlığı profesyonelleri tarafından kullanılabilen geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Evlilik Tutumu Ölçeği, Evlilik, Tutum, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Yetkin.

Yazarlar

Fatma Selda Öz-Soysal, Ayşe Uz-Ba?, Ferda Aysan.

Amaç

Evlilik Tutumu Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin evlilik kurumuna, evliliğin gerektirdiği rollere ve evlilikten beklentilere yönelik genel eğilimlerini ve tutum düzeylerini saptamaktır. Bu ölçek, özellikle evlilik öncesi danışmanlık süreçlerinde veya evlilikle ilgili akademik araştırmalarda bireylerin evliliğe ne derece olumlu veya olumsuz yaklaştığını belirlemek için kritik bir araç sağlar.

Öz-Soysal ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasının spesifik amacı ise, orijinal Evlilik Tutumu Ölçeği'nin Türkçe konuşan popülasyonda kültürel ve dilsel olarak eşdeğerliğini sağlayarak, ölçeğin Türk örnekleminde yapısal geçerlik ve iç tutarlılık güvenirlik değerlerini ortaya koymaktır.

Yapı

Ölçek, evliliğe yönelik genel tutumu çok boyutlu bir yapı olarak ele alır. Bu yapı, genellikle evliliğin faydaları, evliliğin gerektirdiği fedakarlıklara, evliliğe yüklenen duygusal değere ve evliliğin sosyal normlar içindeki yerine ilişkin inançları kapsar. Ölçeğin ölçtüğü temel tutum, bireyin evliliği ne ölçüde arzu edilen, gerekli veya zorunlu bir yaşam biçimi olarak gördüğünü yansıtır.

Evlilik Tutumu Ölçeği'nin orijinal yapısı genellikle birkaç alt boyuttan oluşur (Örneğin, Olumlu Evlilik Tutumu ve Olumsuz Evlilik Tutumu). Uyarlama çalışmasında, bu alt boyutların Türk kültürüne ait verilerde de korunup korunmadığı incelenmiş ve elde edilen faktör yapısı, bireylerin evliliğe karşı sergilediği karmaşık duygusal ve bilişsel temalar temsil etmektedir.

Geçerlik

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal çok faktörlü yapısının Türk örnekleminde de kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini ortaya koymuştur.

Kriter geçerliği kapsamında, Evlilik Tutumu Ölçeği puanlarının, evlilikle ilgili diğer psikolojik yapılarla (örneğin, ilişki doyumu, yaşam doyumu veya bağlanma stilleri) teorik beklentilere uygun ilişkiler sergileyip sergilemediği incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtüğünü destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeri üzerinden rapor edilmiştir. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında elde edilen Cronbach Alfa katsayıları, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir (Genellikle .80 ve üzeri değerler rapor edilmiştir).

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı ölçmede birbirleriyle tutarlı olduğunu ve dolayısıyla ölçeğin farklı uygulamalarda kararlı sonuçlar verme potansiyeline sahip olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Öz-Soysal, Uz-Bağ ve Aysan (2016) tarafından yapılan çalışmada, Faktör Analizi, Evlilik Tutumu Ölçeği'nin Türkçe formunun yapısal geçerliğini test etmek için merkezi bir rol oynamıştır. AFA sonucunda, maddelerin beklenen faktörlere yüklendiği ve ölçeğin teorik olarak dayandığı çok boyutlu yapıyı desteklediği görülmüştür.

DFA sonuçları ise, teorik modelin veriyle uyumlu olduğunu doğrulamıştır. Bu analizler, ölçeğin farklı boyutlarının (varsa) birbirinden ayrılarak, evliliğe yönelik tutumun farklı yönlerini başarıyla ölçtüğünü kanıtlamıştır. Elde edilen uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI gibi), ölçeğin kabul edilebilir düzeyde iyi bir model uyumuna sahip olduğunu göstermiştir.

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format:

Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçek formatına bağlı olarak genellikle 5'li veya 7'li Likert tipindedir.)

Kullanılabilir Diller:

Türkçe (Uyarlama sonrası)

Popülasyon Grubu:

Yetkinler, Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu:

Genç Yetkinlikten itibaren (18 yaş ve üstü)

Popülasyon Detayları:

Uyarlama çalışması, genellikle üniversite öğrencisi örneklemeleri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu, ölçeğin genç yetkinlerin evliliğe bakış açısını değerlendirmede uygun olduğunu gösterir.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim ölçeği. Katılımcılardan, evliliğe yönelik verilen ifadelere ne derece katıldıklarını belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Evlilik Tutumu, Psikometrik Özellikler, Faktör Yapısı, İç Tutarlılık, Fatma Selda Öz Soysal, Tutum Ölçeği, Aile Çalışmaları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları:

Mevcut değil (Kaynakta belirtilmemiştir)

Bağımlı E-posta Adresleri:

selda.oz@deu.edu.tr (Sorumlu Yazar İletişim)

Yazın Adresi:

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı (Sorumlu Yazarın tahmini bağımlı adresi)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanımı için genellikle sorumlu yazardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım için özel izin gereklidir.

Ücret: Akademik araştırmalarda genellikle ücretsizdir.

Test Yılı (Uyarılma): 2016

Kaynaklar

Öz-Soysal, F.S., Uz-Bağcı, A. ve Aysan, F. (2016). Evlilik Tutumu Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 1951-1964.

Makalenin orijinal tam metni şu adreste mevcuttur: 79.123.169.199

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: evlilik-tutumu-olcegi-toad.pdf

Evlilik Tutumu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için yayımlanmış makaleye başvurulması gerekmektedir.